

1 Kultúra a samospráva

Na komunálnej úrovni je obec zodpovedná za zabezpečenie funkcií kultúry; za plnenie vzdelávacích a oddychových potrieb obyvateľov. Obec je garantom podmienok pre rozvoj a prezentáciu miestnej kultúry, vytvára priestor pre kvalitný kultúrny život obyvateľov aj tým, že im ponúkne vhodné podmienky a široký výber kultúrno – spoločenských podujatí. Pre zmapovanie plnenia týchto funkcií samosprávou slúži Informatívna správa o aktivitách v oblasti kultúry, ktorá poskytuje údaje o kultúrno – spoločenskom dianí v meste za uplynulý rok.

2 Subjekty v oblasti kultúry v Bánovciach nad Bebravou

V Bánovciach nad Bebravou sú kultúrne aktivity zabezpečené množstvom organizácií pôsobiacich na pôde mesta. Mesto samotné tieto aktivity zabezpečuje najmä prostredníctvom Mestského kultúrneho strediska. Mestské kultúrne stredisko je podľa Zákona č. 61/2000 o osvetovej činnosti Z. z. osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. Je to kultúrna inštitúcia s regionálnou pôsobnosťou, ktorej zriaďovateľom a jediným vlastníkom je mesto Bánovce nad Bebravou. Inštitúcia bola založená v roku 1994. Vykonáva činnosti stanovené v Zakladateľskej listine, ktoré majú funkciu najmä kultúrno - výchovnú, vzdelávaciu a informačno – dokumentačnú, čím buduje kultúrne povedomie a vychováva ku kultúre všetky vekové kategórie.

Kultúrny život v meste dotvára svojou činnosťou aj Bánovské kultúrne centrum (Knihnica L. Štúra). Je príspevkovou organizáciou mesta Bánovce nad Bebravou a bola založená 1. mája 2011 zriaďovacou listinou schválenou uznesením MsZ č. 60/2011. Táto organizácia je kultúrnym, výchovným a osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. Zabezpečuje činnosť mestskej knižnice. Hlavné činnosti Bánovského kultúrneho centra sú vymedzené v Zákone č. 183/2000 Z. z. o knižniciach. Knižnica získava, spracováva a uchováva univerzálny knižný fond, poskytuje komplexné knižničné, informačné a bibliografické služby, vrátane miestnych a regionálnych informácií.

Mesto ďalej zabezpečuje aktivity v oblasti kultúry v štyroch mestských častiach a to najmä prostredníctvom občianskych výborov a miestnych spolkov. Medzi organizácie a združenia, ktoré mesto rôznym spôsobom podporuje a ktoré sa svojou činnosťou dotýkajú oblasti kultúry sú Mládežnícke centrum ŠHOK, Združenie obcí Bánovecko, cirkvi, miestna organizácia Matice slovenskej, miestna organizácia Slovenského červeného kríža, dobrovoľné hasičské zbory, kluby dôchodcov, Jednota dôchodcov Slovenska, miestne organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých, Klub slovenských turistov, miestny odbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Zbor pre občianske záležitosti pôsobiaci pod Mestským úradom. V rámci školstva sú to všetky školy a materské školy na území mesta, ale najmä Základná umelecká škola Dezidera Kardoša a Centrum voľného času. V súkromnej sfére sa na pôde mesta v oblasti kultúry realizuje súkromná spoločnosť prevádzkujúca Dom kultúry, súkromná základná umelecká škola, materské centrum, chránená dielňa a ďalšie občianske združenia a neziskové organizácie.

3 Kultúrne podujatia v roku 2016 zabezpečované mestom

V priebehu roka 2016 boli realizované rôzne druhy podujatí pre rôzne kategórie verejnosti.

3.1 Kultúrne podujatia podporované mestom v rámci rozpočtu

- Slávnostná akadémia ku Dňu učiteľov
- vyhlásenie najlepších športovcov Bánoviec nad Bebravou
- výročie oslobodenia mesta
- oslavy Sviatku práce
- oslavy Dňa matiek
- MňamFest – farmársky festival
- Silvester a výročie vzniku Slovenskej republiky
- plesy dôchodcov
- ples Združenia obcí Bánovecko
- Tu žijem! festival živej kultúry
- mestské a okresné oslavy SNP
- kultúrne leto
- Mikuláš
- Divadelný festival Kračúň
- slávnostné zapalovanie adventných sviec
- novoročný koncert

3.2 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Mestským kultúrnym strediskom

- výstavy
 - SUŠ ART – výstava Strednej umeleckej školy Trenčín
 - Kúzlo okamihu – autorská výstava fotografií Michala Kodaja
 - Nádej, výstava obrazov maľovaných voskom – autorská výstava Ludmily Vlnkovej
 - Ján H. Mikuš: Partitúry. Hry. Akcie.
 - FOTO 15 x 15 – výstava fotografií slovenských fotoklubov
- premietania filmov v rámci Filmového klubu Kassandra
- Piatky pre deti – pravidelné predstavenia pre deti v spolupráci s MC Anjelikovo
- jarmoky
- vianočné trhy
- predajné burzy
- ples Združenia obcí Bánovecko
- ples športovcov
- koncert Kollárovci
- koncert Kamelot
- koncert Katapult
- koncert Kysucký prameň
- koncert Honza Nedvěd
- koncert Kandráčovci
- koncert Beatles revival
- koncert Folkové Vianoce
- predstavenie Temné Kecy
- predstavenie Smejko a Tanculienka

- predstavenie Pat a Mat
- predstavenie Paci Pac
- prednáška Pavel „Hirax“ Baričák
- prednáška Cestou Necestou
- podujatia Obývačka pod platanom
- Majáles
- Hodina zeme
- darovanie krvi
- cestovateľský festival Hory – Cesty – Ľudia
- Detský folklórny festival Slatina nad Bebravou
- Zraz auto – moto veteránov
- Celestial Help Fest – benefičný koncert rockových a metalových kapiel
- cyklokros – súťažné kolo v rámci slovenského pohára

Okrem organizovania kultúrnych podujatí Mestské kultúrne stredisko v roku 2016 poskytlo priestory pre činnosť spoločenských organizácií i podnikateľských subjektov. Spolupodieľalo sa na realizácii organizovaných kultúrnych podujatí pre školy a tiež umožnilo činnosť záujmovým skupinám – zumba, trampolíny, tanečné skupiny, šúl'aná. MsKS zabezpečuje aj činnosť Fotoklubu Rokoš.

3.3 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Bánovským kultúrnym centrom (Knižnica L. Štúra)

- Svet malého škôlkara – výstava výtvarných prác
- Vansovej Lomnička – okresné kolo v prednese prózy v spolupráci s Úniou žien Slovenska
- Stal sa zo mňa čitateľ – slávnostný zápis prvákov základných škôl do knižnice
- Deň otvorených dverí v knižnici
- Týždeň slovenských knižníc – celoslovenský týždeň aktivít, kvízov a súťaží
- Noc s Andersenom – celoslovenské podujatie
- Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec – spoluorganizácia podujatia
- Les ukrytý v knihe – turistický výlet s deťmi čitateľmi knižnice a ich rodičmi
- Pod' budem ti čítať! Celé Slovensko číta deťom – celoslovenské podujatie na podporu čítania deťom
- Týždeň slušného správania – podujatie na podporu vhodného spoločenského správania, v spolupráci s Centrom psychologicko – pedagogického poradenstva a prevencie
- Čítame s Osmijankom – pridaj sa aj Ty - celoslovenská vedomostná súťaž pre deti základných škôl
- Tu žijem! - beseda v rámci podujatia
- Prázdninové kreslenie - výtvarná súťaž
- Obývačka pod platanom – podujatie na podporu čítania so zaujímavými hosťami pre širokú verejnosť, v spolupráci s MsKS a FK Kassandra
- Maľované námestie - výtvarnej súťaže v kreslení kriedami na dlažbu námestia, 5. ročník
- MňamFest – vzdelávacie aktivity pre deti
- posedenie seniorov v knižnici
- kvízy s rôznou tematikou pre žiakov škôl, detí z materských škôl a verejnosť
- výstavy výtvarných prác detí z bánovských škôl

- besedy s protidrogovou tematikou zamerané na prevenciu pre deti a mládež
- podujatia pre klientov DSS Archa
- literárne medailóny k významným výročiam osobnosti literárneho života
- informatívne hodiny pre MŠ, ZŠ, SŠ a Špeciálnu školu
- beseda s Evou Lavríkovou, Luciou Súkeníkovou a Milanom Hodálom
- kultúrno - výchovné podujatia pre žiakov Základnej školy internátnej s narušenou komunikačnou schopnosťou Brezolupy, MŠ Rybany, ZŠ Zlatníky, ZŠ Uhrovec

3.4 Kultúrne podujatia v mestských častiach

Mestské časti počas roka organizujú širokú škálu podujatí pre verejnosť, v roku 2016 to boli tieto:

Dolné Ozorovce

- karneval na korčuliach
- tradičná zabíjačka s pochovávaním basy, sprievodom masiek a fašiangovou zábavou
- hasičské súťaže o Putovný pohár primátora mesta, hry Plameň a Memoriál Viliama Peťovského
- podujatia k MDŽ, Dňu matiek, MDD, stávanie mája
- hodová zábava
- posedenie s jubilantmi v rámci Mesiaca úcty k starším
- zapalovanie sviec na adventnom venci v areáli DK
- prednášky, zázjazy a výstavy Klubu dôchodcov
- aktivity Spevokolu pri Klube dôchodcov

Malé Chlievany

- podujatia k MDŽ, Dňu matiek, MDD, stávanie mája
- podujatie regionálneho významu Gulášfest – 5. ročník
- posedenie s jubilantmi v rámci Mesiaca úcty k starším
- obecná zabíjačka
- stretnutie s Mikulášom
- fašiangové posedenie pri hudbe s maskami, podujatie k Veľkej noci (organizátor Klub dôchodcov)

Horné Ozorovce

- privítanie Nového roka, ohňostroj v areáli KD
- podujatia k MDŽ, ku Dňu matiek
- lampiónový sprievod časťou mesta v predvečer 1. mája spojený so stávaním mája
- kultúrno-spoločenské posedenie k Mesiacu úcty k starším, posedenie s jubilantmi
- posedenie pod jedličkou

Biskupice

- fašiangová zabíjačka
- stávanie mája
- podujatie ku Dňu matiek
- kultúrno-športové podujatie k MDD
- športovo-spoločenské podujatie Biskupická jedenástka – 17. ročník
- kultúrny program k Mesiacu úcty k starším
- posedenie pod jedličkou

Kultúrne aktivity majú tiež miestne spolky seniorov a miestne dobrovoľné hasičské zbory.

3.5 Kultúrne podujatia organizované školami a školskými zariadeniami

Nemalú rolu v oblasti kultúrnych a spoločenských aktivít zohrávajú i školy a školské zariadenia. V roku 2016 napr. organizovala Základná umelecká škola D. Kardoša v spolupráci s rímskokatolíckou farnosťou koncerty v Kostole Najsvätejšej Trojice (Novoročný koncert, Koncert pre organ, akordeón a ľudský hlas), Deň otvorených dverí, podujatie Večer Svetlonosov, podujatie Konvergencie – medzinárodné interpretačné kurzy, Mikulášsky koncert v Kostole sv. Mikuláša, Predvianočný bazár. Spolupodielala sa na organizácii festivalu Tu žijem!, Zrazu auto – moto veteránov, mestského podujatia ku Dňu matiek.

Centrum voľného času pravidelne organizuje prehliadku tanečných skupín Tančiareň, Karneval na ľade, literárnu súťaž Jesenský, podujatie pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, Otváranie prázdninovej brány, Halloweensku diskotéku, podujatie pre materské školy Domino, spolu so ZUŠ Dezidera Kardoša organizuje Ateliér tradičného a umeleckého remesla. V roku 2016 CVC organizovalo vystúpenia Detského folklórneho súboru Drienovček a spolupodielalo sa na organizácii festivalu Tu žijem!

Materská škola na ulici Hollého už tradične organizovala súťažnú prehliadku detskej tvorivosti Bábkulienka. Školy a materské školy organizujú pravidelne v priebehu roka množstvo kultúrno – spoločenských aktivít najmä pre deti a rodičov, ako napríklad vianočné podujatia, koncerty, zájazdy a pod.

3.6 Kultúrne podujatia organizované občianskymi združeniami a ďalšími organizáciami

Nielen organizácie samosprávy ponúkajú možnosť kultúrneho a spoločenského vyžitia v meste, ponuku rozširujú aj občianske združenia a spolky.

Aktívnym združením v oblasti kultúrno – spoločenského života je Športovo-herný outdoorový klub na sídlisku Dubnička, ktorý sa podpísal pod organizáciu podujatia Hodina Zeme, festivalu Expedičná kamera, letného premietania filmov, koncertov, cestovateľských prednášok Šokom Svetom, halloweenskeho a vianočného podujatia v priestoroch Mládežníckeho centra, podieľal sa na organizácii festivalu Tu žijem!. V rámci svojej činnosti pravidelne pripravuje prevažne akcie športového charakteru, napr. skateboardové, volejbalové, bežecké a iné športové súťaže nielen pre deti a mládež, rôzne workshopy a tábory. Snaží sa o aktivizáciu najmä mladých ľudí najrôznejšími projektmi, napr. spoločné upratovanie sídliska, oživenie činnosti Mládežníckeho parlamentu a pod.

Klub slovenských turistov v tomto roku pozval občanov na koncert skupiny Kamelot a zorganizoval už tradičný cestovateľský festival Hory-cesty-ľudia.

Aktívnymi účastníkmi kultúrneho života sú aj miestne kluby Slovenského zväzu zdravotne postihnutých a Jednoty dôchodcov, ktoré organizujú fašiangové zábavy, Deň SZPP, oslavy pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, Dňa matiek a iné.

Zo súkromnej sféry sa na kultúrnom dianí podieľa organizácia prevádzkujúca Dom kultúry, ktorá pravidelne organizuje najmä divadelné predstavenia, koncerty a iné. Svoju činnosť obnovil aj ochotnícky divadelný súbor BAPoDi, ktorý v decembri 2016 uviedol divadelnú hru pri príležitosti svojho jubilea. V roku 2016 zorganizovali miestne združenia a spolky už tradičné spoločensko – kultúrne a kultúrno – športové podujatia ako Zraz auto-

moto veteránov, Železný hasič, Bánovský silák či plesy. Folklórny súbor Drienovec uviedol galaprogram Rok s Drienovcom pri príležitosti 30. výročia činnosti.

4 Propagácia a informovanosť verejnosti o kultúrno – spoločenských podujatiach

Ponuka kultúrnych podujatí v roku 2016 bola rôznorodá. Snahou kompetentných subjektov v oblasti kultúry je zostavovať ju tak, aby oslovila široké škály publika. Ide o veľmi podrobnú a cieľavedomú prácu, tvorenú s dostatočným predstihom a dôkladným naplánovaním s ohľadom na záujmy verejnosti a charakter konkrétnej organizácie. V oblasti propagácie sú okrem vlastnej iniciatívy organizátorov podujatia propagované aj prostredníctvom Bánovských novín, plagátov, regionálnej televízie, rádia, mestského rozhlasu a najčastejšie prostredníctvom internetu (o. i. webové sídlo mesta, Mestského kultúrneho strediska a sociálnych sietí). O uskutočnených podujatiach sú obyvatelia mesta informovaní najmä prostredníctvom regionálnych novín a televízie, ale aj internetu, ktorý poskytuje takmer neobmedzený priestor napr. na zverejnenie dokumentačného fotografického materiálu.